

Tekmovalna disciplina westernskega jahanja

Ranch riding

Besedilo: Tamara Ferme, mag. inž. zoot., Tina Klemenčič, mag. biol. / Foto: Mateja Vesel in Peter Prosenc

V prejšnji reviji smo se spoznali z osnovnimi pravili discipline reining, tokrat pa bomo pregledali pravila in potek tekmovanja v disciplini ranch riding.

V nekaterih vzorcih je zahtevan side-pass (stranhod) preko droga na tleh.

Vvseh hodih mora gibanje konja v kategoriji ranch riding predstavljati konja, ki zmore lahkotno in voljno prepotovati večje razdalje, kot to počnejo delovni ranč konji. Ranch riding je na SIQHA tekmovanjih tretja disciplina po priljubljenosti glede na število tekmovalcev. SIQHA tekmovanja potekajo po prilagojenih AQHA pravilih, vendar niso AQHA priznana tekmovanja, katerih točke bi beležila AQHA.

Ranch riding

Ranch riding je disciplina, v kateri mora gibanje konja izgledati lahkotno in voljno, kot to počno delovni ranč konji. Namen discipline ranch riding je oceniti sposobnost konja, ki ga je užitek jahati, medtem ko služi za delo na ranču. Nastop naj bi simuliral delo konja, jahanega izven meja maneže, in dajal vtis tipičnega delovnega ranč konja. Disciplina naj bi pokazala konjevo

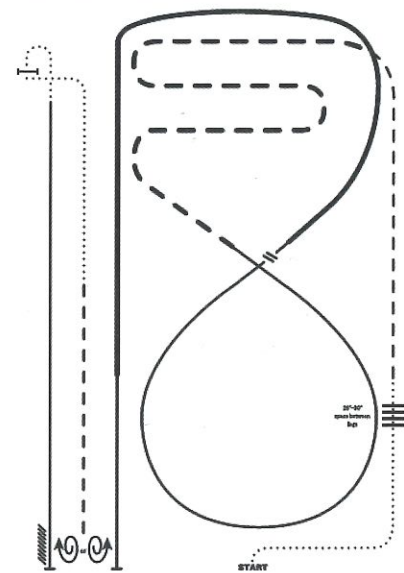
sposobnost gibanja naprej pri delovni hitrosti, vendar pod popolno kontrolo jezdec. Konj mora odražati vsestranskost, odnos in gibanje delovnega konja, ki se giblje zunaj omejitev arene. Konj mora biti dobro izšolan, sproščen, miren, mehak in usklajen v vseh hodih. Idealni ranch riding konj se bo premikal s tekočim gibanjem naprej in pokazal očitno podaljšanje koraka pri podaljšanih hodih. Konja se lahko jaha z rahlim kontaktom ali na nekoliko popušče-

nih vajetih, brez pretiranega zadrževanja, vendar ne sme biti prikazan z vajetmi, ki popolnoma prosto visijo. Glavna merila so splošne manire in odzivnost konja pri manevrih, ki morajo biti pravočasni, gladki in pravilni, kot tudi kakovost gibanja. Idealni ranch riding konj mora imeti pri vsakem manevru naraven videz ranč konja od glave do repa. Ranch riding konj naj bi odseval vsestranskost, odnos do dela in gibanje, ki je značilno za delovnega konja.

Oprema in izgled jahača in konja

Oprema mora biti urejena in čista. Jahač mora biti oblečen v dolge hlače – kavbojke, srajco (zgornji del z dolgimi rokavi in ovrtnikom), westernski klobuk in westernske škornje. Ostroge in chapsi so stvar izbire posameznika in niso obvezni. K delovnemu videzu lahko pripomo-

RANCH RIDING - PATTERN 13

1. Walk
2. Walk over logs
3. Trot
4. Extended trot serpentine
5. Lope right lead
6. Change leads (simple or flying)
7. Extended lope left lead, collect lope
8. Stop, 1/2 turn either direction
9. Trot
10. Walk to gate
11. Right hand push gate
12. Walk, lope left lead
13. Stop and back

Note: The drawn description of this pattern is only intended for the general depiction of the pattern. Exhibitors should utilize the arena space to best exhibit their horses.

Primer tekmovalnega vzorca, predpisane s strani AQHA.

Konj mora v ranch ridingu prikazati premagovanje drogov na tleh v različnih hodih.

re tudi laso, pripeto na sedlo. V vseh kategorijah je dovoljena uporaba čelade in zaščitnega jopiča, uporaba čelade je za mlajše od 18 let obvezna. Po lastni presoji lahko sodnik zaradi vremenskih razmer priredi pravila oblačenja.

Konji morajo biti opremljeni z westernskim sedlom in westernsko uzdo. Do petega leta starosti imajo lahko brzdo snaffle ali hakamore, konji od šestega leta starosti naprej pa morajo nositi kandaro (vzvodno brzdo). Jahani morajo biti enoročno, razen v razredih rookie in green, kjer je dovoljeno enoročno jahanje ne glede na uporabljeno brzdo ali starost konja, in v youth, kjer so tudi starejši konji lahko opremljeni s snaffle ali kandaro. Če je uporabljena kandara, morajo jahači jahati enoročno. Ko se uporablja snaffle bit ali hakamore, lahko jahač kadarkoli preide iz dvoročnega držanja vajeti v enoročno držanje vajeti.

Oprema, okrašena s srebrom, se naj ne bi več štela kot dobra delovna oprema. Pretirana uporaba srebra na uzdah in sedlih je odsvetovana. Predlagano je, da tekmovalci uporabljajo predprsnico in zadnji pas (a rear cinch).

Različne zaščite nog (zvonci, bandaže, ščitniki) so v ranch ridingu pre-

povedani, zaščitni čevlji ne spadajo pod zaščitno opremo in so dovoljeni v vseh disciplinah. Pri ranch riding konjih je prepovedana uporaba kakršnegakoli premaza za kopita, prepovedana sta spletena griva ali rep ter repni podaljški. Odsvetovano je britje znotraj ušes, dovoljeno pa je britje za uzdo ter britje odvečne dlake na bicljih ali glavi.

Na tekmovanjih je prepovedana uporaba žičnatega podbradnega paščka, trebušnih bandaž, kovinskih bosalov, kovinskih oglavk, goga, drsečih vajeti, nosnikov in lonžirnih oglavk.

Izgled jahača in konja

Namen ranch riding konja naj bi se odseval v vsestranskosti, odnosu do dela in gibanju, kot je značilno za delovnega konja. Nastop naj bi simuliral delo konja, jahanega izven meja maneže, in dajal vtis tipičnega delovnega ranč konja. Disciplina naj bi pokazala konjevo sposobnost gibanja naprej pri delovni hitrosti, a vendar pod popolno kontrolo jezdeca. Rahel kontakt na brzdo je zaželen. Splošne manire in odzivnost konja med izvajanjem zahtevanih manevrov so najpomembnejši del opravljene naloge. V vseh hodih naj bi gibanje ranch riding konja predstavljalo konja,

V podaljšanem kasu se korak očitno podaljša z določenim povišanjem tempa.

ki mora prepotovati večje razdalje, lahkotno in voljno, kot to počno delovni ranč konji. Korak je naraven, štiritakten hod, ki mora biti ritmičen in hitro pokrivati večje razdalje. V vseh hodih naj bi konj nosil glavo in vrat na horizontalni ravnini ali nekoliko višje, s pozornim izrazom. Podaljšan korak predstavlja očitno podaljšanje koraka, ki naravno vpliva na povečanje tempa. Konj se mora gibati naravno (ne s hitečim korakom), kot bi se gibal prosto po širnem pašniku. Kas je naraven dvotakten hod, ki prikazuje nekoliko več gibanja naprej kot westernski kas. Podaljšan kas je očitno podaljšanje koraka z določenim povišanjem tempa. Konj se mora premikati naravno, kot da pokri-

va večjo površino na ranču, z glavo in vratom rahlo nad horizontalno ravnino. Galop je tritakten hod, ki bi moral izgledati umirjeno in tekoče, z naravnim gibanjem naprej. Podaljšan galop ni tekmovanje, kdo bo hitrejši, ampak demonstracija delovnega galopa z očitno podaljšanim korakom in gibanjem naprej. Konj naj bi nosil glavo in vrat nekoliko nad horizontalno linijo in imel bister, pozoren izraz.

Potek tekmovanja in točkovanje

V disciplini ranch riding lahko z enim konjem v posamezni kategoriji nastopiti samo en jahač. Posamezen jahač lahko v kategoriji jaha največ štiri konje.

Vsak par mora v individualnem nastopu odjahati enega od 15 predpisanih vzorcev. Njun nastop sodnik oceni z oceno med 0 in 100 točk, pri čemer se 70 točk smatra kot povprečno oziroma korektno opravljena naloga. Vsak element se oceni glede na povprečno oceno 70 točk po načinu: od plus 1,5 do minus 1,5; -1,5 skrajno slabo, -1 zelo slabo, -0,5 slabo, 0 korektno, +0,5 dobro, +1 zelo dobro, +1,5 odlično. Ocene elementov morajo biti dodeljene ločeno od kazenskih točk. Naraven izgled ranch riding konja se oceni s točkami od +1,5 do -1,5. Splošni takt in izvajanje hodov naj bi bilo podobno, kot je opisano zgoraj, s poudarkom na izdatnem gibanju konja naprej, hodi pa so tekoči in konj z njimi hitro prepotuje razdaljo. Prehodi med hodi se izvajajo na označenih mestih, tekoče in odzivno. Časovne omejitve ni. Dobrodošla je uporaba kavalet, ki izgledajo čim bolj naravno. Zaželeno je sedenje v običajnem tempu v kasu in galopu; dvigovanje (lahki kas in polsedelca drža) v stremenih v podaljšanem kasu in galopu je sprejemljivo. Dotikanje ali držanje za rog sedla je sprejemljivo.

Uporaba predprsnice, chapsov in lasa daje vtis delovnega ranč konja.

Za natančnejša pravila pogledjte:

AQHA rules and regulations 2025

Tekmovalni pravilnik SIQHA 2025 (bo objavljen do konca februarja 2025)